

1. N. D. N. J. C.
THESES JURIDICÆ
Ex Materia
DE

USUCAPIO-
NIBUS
DELIBATÆ

Quas
Adjuvante Divino Numine

SUB PRÆSIDI
*VIRI Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi
atque Excellentissimi*
DN. JOHANNIS HENRICI
BOECLERI,
U. J. D. & Juris Publ. Profess.

SOLENNI Eruditorum Examine subjiciet
d. 19. Mensis Decembris M DCC XVI.

JOH. FRANCISCUS SPON,
Argent. Autor & Respondens.

ARGENTORATI, Literis DANIELIS MAAGII.

Diss. jur. civ.

424,20

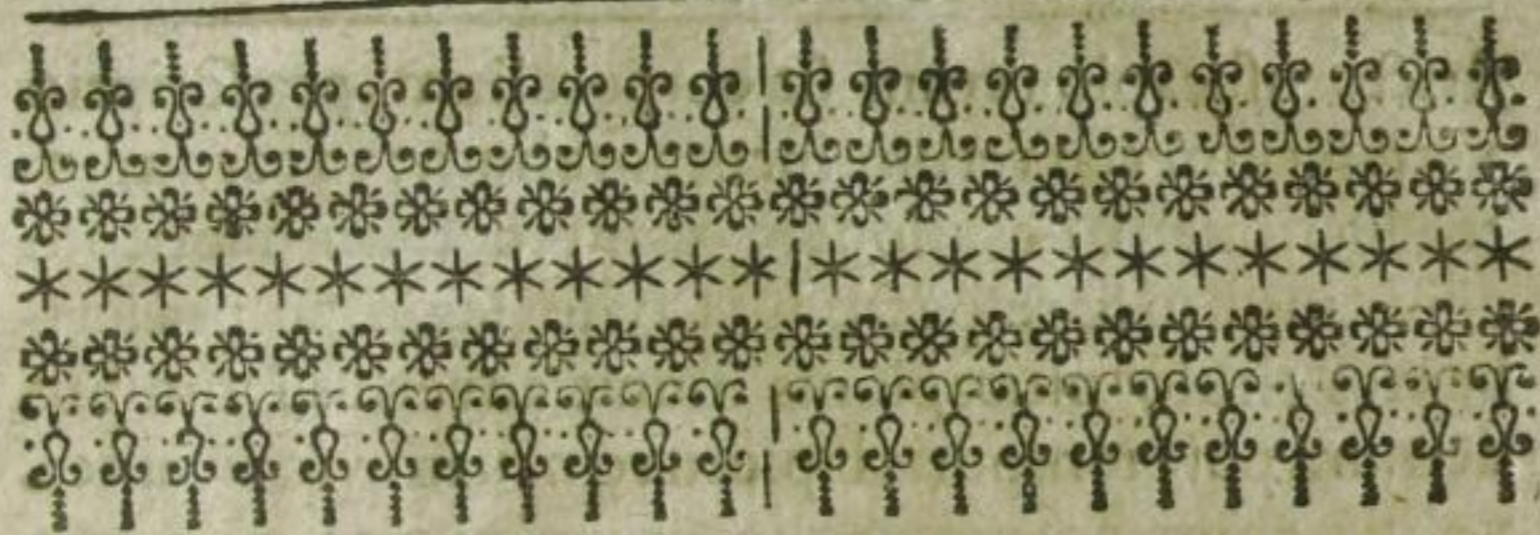
Optimo
PARENTE
Suo,

in integerrimæ, quæ
natum decet,
observantiæ,
ut &
æternæ gratitudinis
ob innumera
in te derivata beneficia,
signum
præsentem hanc
thesin

dat, dicat, dedicat

filius obsequiosissimus

JOHANNES FRANCISCUS SPON.

Quæstio Prima.

*Usucapio unde orta, quare in-
troducta, & an iusta sit?*

Adeo Etymologiam trahit usucapio, quod per usum aliquid capiat, vel auferat, usus enim seu possessio per temporis lapsum priori domino rem adimit, & in alium transfert; pariter quoque temporis præscriptio a præscribendo sic dicta, quod a jure termini præscribantur intra quos sub poena amissionis dominii a domino fieri debeat repetitio rei suæ. Recensentur hi duo acquirendi modi inter singulares, & olim ab invicem multum discrepabant, in recentiori vero tempore promiscue assumuntur: magnam enim affinitatem habent, quippe secundum eadem principia easdemque conditiones regulantur, nisi quod

A 2

stri-

stricte usucapio rerum sit corporalium, præscriptio
 vero jurium ceu rerum incorporalium: ad earum in-
 troductionem occasionem dedit bonum publicum
 cujus intuitu & respectu Jus Civile legitime præscri-
 bentes titulo usucapionis munit adversus Dominos
 demum post temporis lapsum rem suam vindicantes,
 voluit enim eorum negligentiam punire, præterea
 suadebat naturalis ratio ut non toleraretur res diu
 incultas jacere, ut securæ tandem redderentur pos-
 sessiones, ne cum homines ad dissentiendum sint
 faciles, alter alteri sæpius movere posset querelam
 de rerum possessione & dominio. Non obstat *L. nam
 hac natura. 14. ff. de Condict. indeb. & c. locupletari
 48. de Reg. jur. in 6.* ex quibus inferri potest, præscri-
 ptionem juri naturali esse contrariam, cum jus na-
 turale disponat, neminem debere cum alterius jactu-
 ra locupletari, quod argumentum in casu præscri-
 ptionum refutatur: ille enim jacturam pati non
 videtur, qui culpa sua quid amittit, & econtra ju-
 ri naturali convenientius est tale remedium, cum
 pœnam negligentibus & finem litibus imponat. Pa-
 riter etiam oppugnare nos videtur, quod utucapio in
Novell. 9. Proœm. impium præsidium dicatur, quod
 quidem transire potest, si ratio habeatur utilitatis
 privatæ, secus si publicæ, quæ cum privata concur-
 rens jure prælationis gaudet. Ita quoque minus
 consentire videtur. *L. II. de Reg. jur. quæstabilis sine fa-
 cto nostro rem nostram ad alium pervenire non
 posse, cujus legis veritas non negatur, si de omni
 facto intelligatur tam vero quam præsumpto, in
 materia autem præscriptionum jura fingunt factum*
 in-

intervenisse, quale ideo præsumptum dicitur, aut tale quod ex patientia domini infertur. Procedunt ergo usucapiones, cum justæ probentur non in foro soli solum, sed & in foro Poli, modo scilicet ut sequens quæstio decidet, ad juris Canonici ductum fuerint continuatæ.

Quæstio Secunda.

Quæ sint usucapionis Requi- sita?

Quemadmodum materia naturaliter sine forma; eum ad modum usucapio sine essentialibus suis, sive quinque requisitis conditionibus subsistere nequit, sunt autem bona fides, titulus justus, res præscriptibilis, continuatio possessionis & legitimum tempus; addunt alii traditionem possessionis, idq; inferunt ex *l. traditionibus 20. C. de pact.* ubi dicitur traditionibus non nudis pactis dominia rerum transferri; sed nihilominus casus se offert in quo usucapionem traditio non antecessit, in hærede scilicet apud defunctum quid alienum inveniente. Quantum ad bonam fidem, dissentit Jus Canonicum a Civili, jure enim Canonico omni tempore ad completam usucapionem bona fides ut adsit oportet, secus de jure Civili, & licet opponi possit præscriptionem juris esse Civilis adeoque secundum ejus normam debere regulari, nihilominus Juri Canonico

standum, cum in materia præscriptionum de peccato agatur, ubi autem conscientia periclitatur, illic Juri Civili præfertur jus Canonicum. Secundum usucapionis requisitum est justus titulus, nec attendi debet, quod dicatur sub tali titulo errorem latere, cum res a non vero Authore aut potius Domino transferatur; hic enim sermo non est de titulo vere & ex se solo dominium alienante, sed de eo solum qui saltem ad id habilis est, ut dominium transferri queat, ut sunt titulus empti venditi, donati, aliique hujus generis innumeri, hinc non ratione rei traditæ respicitur titulus, sed ratione personæ firmiter credentis se rem a vero domino & ex justa causa recipere, nec refert an cum onere an cum lucro. Tertium usucapionis requisitum est res præscriptibilis, seu talis quæ præscribi non prohibita. Præscriptio enim non cadit nisi in res aptas, & habiles præscribi, a quibus excluduntur eæ quæ in hominum commercio non sunt, sive quæ dominio nostro subjici non possunt, quemadmodum res sacrae, ut vestimenta, calices, & alia vasa sacra, quæ nec in dominio Ecclesiæ esse dicuntur, præscriptiones autem inventæ sunt, ut jus creatum in alium transferant, non ut jus novum inducant. Aliæ autem res impræscriptibiles dicuntur, quæ præscriptionem nihilominus patiuntur, ut sunt res furtivæ, vi possessæ, & res fisci, quæ spatio 40. annorum in potestatem præscribentis cadunt, unde distinctio facienda inter præscriptionem in specie sic dictam quæ in mobilibus requirit triennium, in immobilibus 10, aut 20. annorum, & in genere, sive

extra-

extraordinariam, cujusmodi exempla nonnulla se-
 quens quaestio dabit. Quarto continuationem pos-
 sessionis postulat usucapio, (sine possessione enim
 praescriptio non procedit,) & quidem continuam,
 ita ut ne momento quidem possessio interrumpatur,
 nam interruptio possessionis facit, ut inchoata
 praescriptio rumpatur, sitque de novo a tempore
 interruptae possessionis inchoanda: quae locum ha-
 bent in possessione tam naturali quam civili; possessio
 autem continua dicitur, etiamsi ab uno ad alium suc-
 cessorem transierit, etiam quomodocunque, id est an
 ex titulo universali, an ex singulari, nec refert si per
 nos aut per alios possideamus, veluti per filium fa-
 milias, procuratores, Colonos, nam & per hos ac-
 quiri & retineri possessionem docent textus expressi
 in *l. i. §. item acquirimus* & *§. ceterum* & *§. per pro-
 curat. ff. de acq. pos. l. i.* & *l. per procurat. 8. C. de acq.*
 Circa hoc Requisitum quaeritur qualiter probari debe-
 at continuatio possessionis, de quo ordinaria est omni-
 um Doctorum doctrina, praesumi possessionem con-
 tinuam ex annali fructuum perceptione per 10. 20. &
 30. annos continuata, sicut etiam ex agricultura,
 & satione fundi alicujus; probatur quoque proba-
 tis extremitatibus temporis ad praescriptionem re-
 quisiti, principio scilicet & fine, adest enim pro
 possidente praesumptio, cum probatis extremis me-
 dia praesumantur. Quoad ultimum praescriptionis
 requisitum, hoc cum uniforme non sit, sed secun-
 dum praescriptionis naturam varietur, ex solis
 praescriptionum speciebus erit desumendum; unde
 it.

Quaestio

Quæstio Tertia.

Quæ tempora in præscriptione necessaria, & quæ eorum varietas?

Sufficit generalem allegare distinctionem, hoc est, quod præscriptionum alia sit parvi temporis, ut ea quæ triennium aut aliquot annos infra vel supra desiderat, qualis occurrit in mobilibus, etiam Ecclesiasticis, quod ultimum nonnulli Canonistæ oppugnant, major tamen pars versus affirmativam inclinat, alia dicatur longi temporis quæ in immobilibus obtinet, estque 10. vel viginti annorum, qualis in Ecclesiasticis non procedit, quippe quæ 40. annorum spatium ad sui præscriptionem desiderat. Hac occasione controversia movetur quare Ecclesiastica bona si mobilia triennio, si immobilia decennio non, sed 40. annis præscribantur, & quare illa ordinariam sequantur usucapionem hæc vero extraordinariam præscriptionem? ad quæ respondetur, quod mobilia non tanti sint ponderis ut a communi regula immunia censeantur, quod secus in immobilibus, quæ conservare multum expedit, cum exinde ad subsistendum Ecclesia firmior reddatur, & consequenter Divinus cultus augeatur. Alia adhuc præscriptio est longissimi tem-

tem-

temporis ea nimirum quæ aut 30. ann. est, quemadmodum omnes fere actiones præscribuntur, nisi minori tempore fuerint limitatae, aut 40. qualis est actio hypothecaria quando agitur contra ipsum debitorem. Datur etiam præscriptio centenaria qua unice gaudet Ecclesia Romana, summus nimirum Pontifex, idque tam in patrimonialibus bonis, quam iis quæ ex Pontificatu proficiscuntur.

Præscriptio alia est immemorialis, cujus initium scilicet memoria non existat ad quam proxime accedere centenaria posset, procedit autem hæc in imperiis, aliisque juribus quæ non nisi ex speciali privilegio competere possunt.

Quæstio Quarta.

An dubitans possit usucapere?

Quæstio hæc sequela est illius quæ 2. loco tradita, ubi de bona fide dictum, nunc autem controversia est, quid de dubitante sit statuendum, an & is usucapiendi capax. Pro negativa certare videtur positio secunda, quæ necessitatem bonæ fidei probavit, qui vero in dubio est, dici bonæ fidei possessor nequit, cum bona fides firma opinio sit credentis se rem a vero domino recepisse, dubitans autem, tali opinione non potest credere, unde nec bonam fidem habere, ergo nec præscribere,

B

ex

ex quo quidem non incongrue infertur, quod revera titubans usucapere non possit si usucapionem dubium præcedat, secus si inceptæ postmodum superveniat, quod ultimum adhuc subdistinctionem patitur, est enim discernendum in quam potissimum opinionem possessorem rationes magis moveant atque inclinent, si in eam ut credat se esse dominum pro bonæ fidei, sin in contrariam pro malæ fidei possessore habendus. Dn. Lauterbach differentiam facit dubii quod est aut Practicum, in quo nimirum dubitatur an sine peccato res retineri possit, quale in mala fide constituit, aut theoreticum alias speculativum, quale habent qui dubitant an res sit authoris sui hoc autem bonam fidem non interrumpit, cum taliter dubitans pro ignorante habeatur *l. 8. l. 37. §. 3. ff. h. t. de l. 2, §. 15.*

Quæstio Quinta.

An præscriptio currat contra ignorantem?

Quæstio hæc majoris est difficultatis, magisque spinosa quam præcedens, quare etiam hanc Cæsarea decisione dignam dicit. *Besold. delib. jur. l. 4. quest. 20.* negativam tuetur Dn. Lauterbach. multos citando Authores qui sententias suæ opinionis conformes in judiciis latas fuisse asserunt, vult etiam ut post 100. annos restitutio detur, modo ju-
sta

sta sit ignorantia vel probabilis, nec cum negligentia quadam conjuncta. Similiter asserit ex causa instrumenti noviter reperti contra præscriptionem longissimi temporis Restitutionem dari, si juramento adseratur ignorantia. Idem testatur Dn. Schilt. Carpzov. allegans. qui majores statuit perinde ut minores ex capite ignorantiae contra præscriptionem cujuscunque etiam longissimi temporis restitui, & ad hoc justam non solum ignorantiam sed & invincibilem requiri, quanquam autem hæc ita se habeant in praxi, quoad theoriam Juris Romani tamen affirmativæ inhærendum esse censemus: pro nobis enim militat autoritas l. 3. C. de præscript. 30. vel 40. ann. cujus posteriora verba hæc sunt; *post hanc vero temporis definitinonem (nimirum 30. vel 40. ann.) nulli movendi ulterius facultatem patere censemus etiamsi se legis ignorantia excusare tentaverit.* Quæ decisio cum expressa sit, ratio cinio humano præverti & mutari non potest, adeoque nemini concedendus favor nisi iis personis quæ specialiter privilegiatæ ut absentes Reipubl. causa, vel quæ se ipsas defendere ac tueri nequeunt, ut sunt minores, præterea ipsius præscriptionis natura hæc est, ut contra ignorantem fiat; si enim contra scientem daretur, proximè accederet donationi; cum donasse præsumatur qui sciens patitur alios rebus suis uti, & si nollet donare, nunquam accidere facile posset, ut per tantum tempus taceret, & sic vix unquam locum habere posset præscriptio.

Quæ.

Quæstio Sexta.

*An possit præscribi juri relu-
endi pignoris?*

DUbi non est quin præscribi actio pignoratitia possit, cum omnes actiones eandem sequantur sortem, sed quo tempore præscriptio inchoetur non adeo clare decisum. Nonnulli volunt a tempore possessionis id esse computandum, præsertim cum talem possessionem paululum post receptum pignus bona fides concomitari possit, facile enim est ut creditor rem detinens oblitus pignoris eam existimet esse suam, sed hæc sententia nobis non placet; constat enim solutione non præstita usucapioni pignoris locum non dari cujus elegantem rationem adfert Doctiss. Dn. Gothofredus in *Syntag. suo juris universi cap. 6. de usurpat. & usucap.* ubi manifeste sub oculos ponitur demum facta solutione actionem pignoratitiam præscribi posse, cum demum existat, antea enim non datur, quippe tamdiu creditori licet retinere pignus quamdiu ei satisfactum non est. Similiter assertionem nostram corroborat Dn. Schilt. *th. XII.* his verbis. Oblata & facta solutione, si pignus hac actione repetere neglexerit debitor a creditore aut ejus hæredibus vel successoribus sine dubio exceptione præscriptio- nis actio post longum tempus instituta elidi poterit.

○ F I N I S.

Diss. jur. civ. 424, 20.